

Sociaal beleid en (Ouderen)zorg

“Een goed welzijnsbeleid zorgt voor elke Sint-Niklazenaar”

De kerndoelstelling van elk sociaal beleid is het **recht van eenieder op een menswaardig bestaan**. Steeds meer mensen in onze samenleving krijgen het moeilijk. Een stad heeft niet alle kaarten in handen om tegen armoede te vechten en te vermijden. Toch moeten we hierop stevig blijven inzetten. De lokale overheid staat het dichtst bij de burgers.

Degelijke huisvesting en de aanpak van kansarmoede blijven grote uitdagingen. Deze uitdagingen kunnen enkel ten gronde worden aangepakt als de sociale reflex in elk beleidsdomein aanwezig is. De opmaak van het armoedeplan vorige legislatuur betekende de start van een gecoördineerd beleid. Deze weg moeten we verder bewandelen.

Sint-Niklaas heeft het geluk reeds vorige legislatuur werk gemaakt te hebben van de samensmelting van stad en OCMW. Maar deze veranderingen vergen tijd. We zetten hier verder op in zodat het zowel voor de burger als voor het personeel een mooi verhaal wordt.

In Sint-Niklaas zijn er zeer sterke verenigingen en voorzieningen aanwezig. Een sterk sociaal beleid kunnen we enkel samen voeren. Doorgedreven samenwerking, goede communicatie en aanvullend beleid zijn hierbij belangrijk. De stad zet vooral in op de blinde vlekken.

Een sterk lokaal bestuur voor een sterk sociaal beleid

Voldoende budget voorzien voor sociaal beleid en armoedebestrijding is voor Groen Sint-Niklaas een absolute prioriteit. Bij het afsplitsen van het zorgbedrijf moet er rekening mee gehouden worden dat er voor het 'rest'-OCMW voldoende middelen worden voorzien. Momenteel wordt de stadstoelage jaarlijks verhoogd met 3%. Voor het zorgbedrijf zal dit vermoedelijk naar beneden kunnen. Voor het 'rest'-OCMW moet dit naar omhoog. Want steeds meer mensen vinden de weg naar hulpverlening. Om die hulpverlening gedegen te kunnen voorzien, is er meer geld nodig. De integratie gemeente-OCMW mag onder geen beding zorgen voor een sluipende afbouw van middelen. Het sociaal beleid moet als apart beleidsdomein opgenomen worden in het meerjarenplan.

Voorbeelden van acties of activiteiten zijn:

- Sociaal beleid moet verankerd worden in ieder beleidsdomein. We willen verder werken met integrale plannen zoals het **diversiteitsplan en armoedeplan** om dit beleid vorm te geven en een groot draagvlak te creëren. Voor het armoedeplan werken we samen met **Polsslag** om dit beleid mee vorm te geven. Voor het diversiteitsplan willen we ook een **toetsgroep** oprichten om dit beleid breder gedragen te maken.
- Het sociaal beleid baseert zich op een grondige **analyse** van onder meer de **zorgnoden**, de **kinderarmoedecijfers**, de stadsmonitor... Zo worden de verschillende soorten armoede verder in kaart gebracht en kan er gekeken meer gerichte acties uit te werken en te ondersteunen. Er wordt onderzocht of we met een armoedebaarometer kunnen werken.
- We **betrekken een brede waaier aan partners**, zowel bij de probleemdefiniëring als

bij de realisatie van alle gemeentelijke doelstellingen: middenveld, vrijwilligersorganisaties, scholen, verenigingen waar armen het woord nemen, zorgdiensten, verantwoordelijken binnen de eerste lijn, zelforganisatie (organisaties van etnisch culturele minderheden)... De bestaande samenwerking met 'Polsslag' willen we verder zetten.

- Welzijnsbeleid voer je samen. Om onze doelstellingen te realiseren werken we samen met het middenveld. De samenwerkingsovereenkomsten die we hebben worden regelmatig geëvalueerd en zoveel mogelijk verder gezet.
- De stad stelt zich op als **sterke regisseur én als sterke actor** in het werkveld van zorg en sociaal beleid. Deze twee rollen versterken elkaar; een stad met voldoende eigen instrumenten en ervaring in het werkveld heeft meer slagkracht als regisseur.
- De **personele inzet** wordt **herbekeken** zodat de planlast van de maatschappelijke assistenten performanter is en er voldoende tijd is voor elke cliënt. We streven naar een planlast tussen de 50 en 60 dossiers per MT. Ook voor schuldhulpverlening zijn extra werkkrachten een must. We schatten dat er ongeveer 10 extra maatschappelijke assistentes zullen moeten aangenomen worden, naast andere welzijnswerkers.
- Het **Zorgpunt Waasland** wordt uitgebouwd in functie van de **duurzame verankering van betaalbare en toegankelijke zorg in publieke handen**. Andere belangrijke aandachtspunten voor het zorgpunt zijn: welzijn van het personeel, duurzame bedrijfsvoering en oog voor de diverse samenleving in de interne organisatie.
- De stad spant zich in om duidelijk te communiceren op verschillende kanalen en toch weten veel mensen niet waar ze terecht kunnen voor informatie. De verdere promotie van het welzijnshuis als plek voor alle vragen is nodig. Met oog voor een klantvriendelijk onthaal waar iedereen zich welkom voelt.

Ieder mens heeft recht op een menswaardig bestaan

Voorbeelden van acties of activiteiten zijn:

- Het verderzetten van bestaande **armoedeplan** met regelmatig evaluaties en bijsturing indien nodig. Draagvlak creëren zowel binnen als buiten het stadsbestuur is belangrijk. De samenwerking met Polsslag wordt verder gezet. (diversiteitsplan zie hoofdstuk 5)
- Groen wil maximaal voorzien in een **automatische rechtentoekenning**. De sociale dienst biedt de cliënt zijn toekenningen aan zoals leefloon, aanvullende steun, kansenas... Om dit op te volgen, dient er voorzien te worden in voldoende personele inzet en dienen de noodzakelijke budgetten hiervoor vrijgemaakt te worden.
- **REMI** het systeem om de aanvullende steun realistischer te berekenen, wordt verder **getest, geëvalueerd en bijgestuurd**. Er is reeds geld voorzien in de meerjarenplanning, mogelijks moet dit **budget verhoogd** worden.
- We zetten ons in om op het **wegwerken van wachtlijsten voor schuldbemiddeling**

en voor budgetbeheer door hiervoor voldoende personeel te voorzien. We werken verder samen met CAW en de nodige partners om zoveel mogelijk mensen te helpen. .

- We blijven inzetten op een **kwalitatief, menselijk en zinvol activeringsbeleid**. We spreken over activering en niet over tewerkstelling. Voor veel mensen ligt de drempel naar het 'normaal economisch circuit' te hoog. Voor velen is tewerkstelling een haalbare kaart, maar niet voor iedereen. Voor anderen zal er gezocht moeten worden naar Arbeidszorg, vrijwilligerswerk, zinvolle dagbesteding... Het OOC en den Azalee zijn hierin bevoorrechte partners. Het nieuwe wijkwerken wordt, waar mogelijk, ingeschakeld. Bij activering zijn zingeving, sociaal contact, zelfontplooiing... naast het genereren van inkomen belangrijke doelen. Voor Groen Sint-Niklaas is integratie op de arbeidsmarkt een middel, en geen doel op zich.
- Iedereen heeft recht op een **kwalitatieve woning**. Voor Groen is dit een absolute prioriteit. We moeten blijvend investeren in sociale woningen, noodwoningen, transitwoningen... Proefprojecten rond nieuwe vormen van wonen worden ondersteund vb. solidair wonen. Het ontbreekt Sint-Niklaas aan een kwalitatieve nachtopvang. We willen dit op Waas niveau realiseren.
- Sint-Niklaas heeft met 5,7% sociale woningen een historisch structureel tekort. Dit moet verder aangepakt worden. Groen Sint-Niklaas wil de Sint-Niklase Maatschappij voor Huisvesting (SNMH) ondersteunen om het aantal **sociale huurwoningen** op te trekken naar **minimaal 9%**, zoals geformuleerd voor heel Vlaanderen in het Bindend Sociaal Objectief. Waar nodig worden de **bestaande woningen** gerenoveerd om het **aanbod kwalitatiever** te maken.
- Een intensievere begeleiding voor de huurders bij Soveka en de SNMH is nodig. We investeren in '**bemoeizorg**'. En blijven investeren in preventie uithuiszetting.
- We begeleiden samen met de woonbegeleiders gezinnen om hun **energiefactuur** te doen **dalen**. Dit waar mogelijk in samenwerking met de sociale economie.
- De strijd tegen kinderarmoede moet via de ouders gewonnen worden. We blijven investeren in projecten waar ouders sterker gemaakt worden en waar nieuwe kansen zijn voor de ouders.
  - Middenveldorganisaties die werken voor en met mensen in armoede worden ondersteund. De ondersteuning van Den Durpel, De Springplank, VLOS... wordt verder gezet.
  - **initiatieven zie opvoeding en onderwijs**
- We blijven sociale tarieven voor **vrijetijdsparticipatie** voorzien, via het systeem van de kansentas. Hiervoor dienen voldoende budgetten te worden voorzien. De **20/80 regeling** is een belangrijke hefboom voor kinderen en volwassenen om aansluiting te vinden met het sociaal-culturele leven. Het invoeren van de uitpas, kan alleen maar als we aan de essentie van de kansentas niet moeten veranderen.

Stad zonder drempel: toegankelijkheid voor iedereen!

Om je thuis te voelen in de stad, mag je geen drempels ervaren. Echt werken aan
---

toegankelijkheid is meer dan een focus op fysieke toegankelijkheid. Het gaat over duidelijke laagdrempelige informatie, aangepaste gebouwen, activiteiten op maat, een breed en een doelgroepspecifiek beleid.

Voorbeelden van acties of activiteiten zijn:

- De stad moet mee met de digitalisering. Maar we moeten daarnaast ook via verschillende kanalen blijven communiceren. We blijven de nadruk leggen op laagdrempelige, open communicatie. We houden hierbij rekening met mensen met visuele en auditieve beperkingen. In samenspraak met de dovenvereniging voorzien we op een aantal stadsinitiatieven een gebarentolk.
- **Nieuwe Sint-Niklazenaren** worden **warm verwelkomd** in onze stad. We willen ze op een laagdrempelige manier wegwijs maken in het sociaal-culturele leven van de stad. Hiervoor is nood aan een nieuwe formule. Het lopende buddy-project kan hiervoor als inspiratie dienen.
- Groen Sint-Niklaas willen zoeken naar manieren om **thuisoegang tot het internet goedkoper te maken via een groepsaankoop**. Verder moet worden ingezet op een **laagdrempelige en gratis toegang tot internet in openbare plaatsen**. Internet is immers meer dan 'leuk om te hebben', het is een hefboom voor inclusie.
- Samen met Inter blijven we werken aan de integrale toegankelijkheid van de stad. De analyse werd gemaakt in de nieuw opgerichte werkgroep, nu moeten we verder overgaan tot actie. Het charter geeft ons hiertoe aangrijpingspunten. De adviesraad voor personen met een beperking wordt hierbij betrokken.
- We streven ook naar een **autisme- en dementievriendelijke stad** te zijn.
- Bij nieuwe aanleg, wegomleggingen, tijdelijke verplaatsingen... houden we rekening met mensen die slechtziend zijn. We voorzien duidelijke info op de website van de stad.
- Het systeem van taxicheques wordt geëvalueerd en eventueel uitgebreid naar andere doelgroepen.
- We blijven inzetten op individueel en groepsvervoer voor personen met een beperking. Een nieuwe bus zal begroot moeten worden volgende legislatuur.
- Het project bellend vlak bij horecazaken wordt uitgerold.
- We vragen aan sportclubs om mee te werken aan een project, start-to-G-sport.

Iedereen telt mee

Vereenzaming is 1 van de grote problemen van deze tijd. Eenzaamheid bestrijden kan vooral door mensen te verbinden, te zorgen voor contact. Hierbij moet de focus liggen op verschillende groepen. Niet alleen op ouderen maar ook op alleenstaanden, nieuwkomers, vluchtelingen...

Voorbeelden van acties of activiteiten zijn:

- We onderzoeken de mogelijkheid om het **proefproject Buren helpen buren**, op te starten. Met de aansturing door buurtwerkers of de (nog aan te stellen) vrijwilligerscoördinator.
- We blijven investeren in **ontmoetingsruimtes** en -momenten doorheen het jaar. We blijven hier samenwerken met verschillende andere verenigingen en voorzieningen (CAW, de springplank, zigzag, vrouwencentrum...)
- De stad investeert in **gezellige ontmoetingsplekken**. Ze positioneert straatmeubilair zodat het uitnodigt om samen te zitten. Ook voorziet ze hondenuitloopweides waar hondenbezitters een praatje kunnen slaan.
- We onderzoeken of het B-post-project in de strijd tegen eenzaamheid een meerwaarde kan zijn.
- We zetten wijkagenten, straathoekwerkers, vrijwilligers... in om mensen te leiden naar plekken waar ze samen kunnen zijn.
- Groen Sint-Niklaas wil de drempels van ontmoetingsplekken als de Bibliotheek en het Cultuurcentrum verlagen.
- We willen ontmoeting tussen verschillende groepen in de gemeenschap stimuleren door in te zetten op bijvoorbeeld computerles die jongeren en andere burgers aan ouderen of nieuwkomers geven.
- Uitbreiding van de peuterspeelzaal van het huis van het kind als manier om te ontmoeten.

Een inclusieve, toegankelijke & buurtgerichte gemeente

Voorbeelden van acties of activiteiten zijn:

- Mensen **samen iets laten doen** is één van de krachtigste vormen van participatie. Het project '**Wijk in de kijker**' toonde aan dat dit het best werkt op wijkniveau. Groen Sint-Niklaas wil van 'Wijk in de kijker' de motor maken voor de participatie van burgers. Daarom moet dit project verder uitgebreid worden naar **alle wijken op ons grondgebied**. Door **wijkbudgetten** te voorzien worden meer voorstellen gerealiseerd, burgerinitiatieven actief ondersteund en wordt de sociale verbondenheid versterkt. Door **een wijkgerichte aanpak van de stadsdiensten** blijft deze dynamiek verder doorwerken. De stad voorziet logistieke en/of personele ondersteuning, maar laat ook voldoende ruimte voor onafhankelijkheid
- Groen pleit voor een **integrale wijkwerking**, geregisseerd en gefaciliteerd vanuit de stad. We willen sterk inzetten op de werking van de **wijkcomités**. De opstart van een wijkcomité kan ondersteund worden door een startpakket te voorzien, naast de reeds bestaande subsidies.
- Het beleid moet **initiatieven** van wijkcomités **stimuleren** en **ondersteunen**, zowel

faciliterend als financieel, zoals bv. de 'Volxkeuken', de inrichting van een gemeenschappelijke moestuin...

- Om het contact in de wijk of buurt te stimuleren, moet ingezet worden op zowel **digitale** (Citizen Lab, Hoplr...) als **persoonlijke ontmoeting**. De **publieke ruimte** moet zo ingericht zijn dat het ontmoeting stimuleert: spelmogelijkheden, openbare BBQ's, tijdelijk gebruik van braakliggende terreintjes... Ook een zgn. 'Dag van de Buur' kan deze ontmoeting versterken.
- Bij burenen conflicten kan een **burenbemiddelaar** ingeschakeld worden.
- Een **wijkgericht** beleid gaat met straathoekwerkers, brugfiguren of wijkregisseurs zelf naar maatschappelijk kwetsbare inwoners toe. Bijzondere aandacht moet daarbij gaan naar 'onzichtbare' zorgnoden en de groeiende groep van alleenstaanden. De rol van **wijkagenten** en **wijkwerkers** moet in die zin **versterkt** worden.
- **Armoede is vaak verborgen**. Voor velen is de drempel naar het OCMW te hoog. We willen daarom de toegankelijkheid verbeteren en de zorg naar de buurten brengen. Zorgbehoevenden zijn immers veel ontvankelijker voor hulp wanneer deze wordt aangeboden in de eigen omgeving.

(Ouderen)zorg op veel verschillende manieren

Voorbeelden van acties of activiteiten zijn:

- We maken werk van **cultuursensitieve zorg** zodat mensen met een migratieachtergrond hun recht op zorg en sociale ondersteuning verzilveren. Hiertoe wordt een beleidskader 'cultuursensitieve zorg' uitgewerkt.
- We bouwen verder aan een **leeftijdsvriendelijke gemeente** waar ouderen actief betrokken worden bij het maatschappelijk leven (o.a. via een buddywerking) en waar gebouwen, straten en pleinen toegankelijk zijn voor iedereen. Een duidelijke communicatie hierbij is belangrijk alsook in dialoog treden met onze ouderen via bijv. huisbezoeken. (80+-project)
- We bouwen verder aan een **dementievriendelijke gemeente** zodat ook mensen met dementie en hun mantelzorgers een volwaardige plaats kunnen innemen in de lokale gemeenschap.
- We zetten samen met andere partners in op **buurtgerichte zorg**. In dit verhaal wordt sterk gekeken naar wat buurtbewoners nodig hebben. Er is veel aandacht voor bestaande informele hulp, vrijwilligers en mantelzorgers, voor ontmoeting en overleg. Dit houdt sterk verband met de 'vermaatschappelijking van de zorg'.
- De lokale dienstencentra worden verder uitgebouwd in de schoot van het zorgbedrijf.
- Buurtgerichte zorg is één element in de versterking van **sociale cohesie** en het tegengaan van **eenzaamheid**. Zie ook het hoofdstuk 'Samenleven en diversiteit' voor een aantal andere voorstellen rond sociale cohesie.

- **Mantelzorgers** spelen een cruciale rol in een zorglandschap dat steeds meer gedefinieerd wordt door de 'vermaatschappelijking van de zorg'. Zij verdienen daarom erkenning en een goede ondersteuning. We behouden de mantelzorgpremie en zorgen voor momenten waarop ze elkaar kunnen ontmoeten.
- We willen een mantelzorgvriendelijk personeelsbeleid voeren en dit ook promoten bij de bedrijven op ons grondgebied. We maken mantelzorg bespreekbaar op de werkvloer en zorgen voor flexibele werkregelingen.
- Het **Zorgpunt Waasland** wordt uitgebouwd voor de duurzame verankering van **betaalbare en toegankelijke zorg in publieke handen**. Andere belangrijke aandachtspunten voor het zorgpunt zijn welzijn van het personeel, duurzame bedrijfsvoering en oog voor de diverse samenleving in de interne organisatie.